LAUSUNTO

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN SIVISTYS- JA TIEDEJAOSTOLLE

Arvoisat kansanedustajat, valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaoston jäsenet,

Vetoamme Teihin, että Kriittinen korkeakoulu ry:n valtionapuun saataisiin toiminnan jatkuvaa kasvua vastaava lisäys, ja budjettiesityksessä ehdotettu 78 000 euron valtionapu korotettaisiin 100 000 euroon

Kriittinen korkeakoulu on 1960-luvulta lähtien toiminut itsenäinen, monialainen kulttuurikeskus, jonka toiminta on viime vuodet ollut selkeässä noususuunnassa.

Tärkein toimintamuotomme on 2-vuotinen kirjoittajakoulu, joka on Suomen arvostetuin ja merkittävin kirjailijakoulutus. Koulutuksemme käyneiden joukosta nousee joka vuosi uusia esikoiskirjailijoita, ja maamme tämän hetken nuoremmasta tai keskipolven kirjailijakunnasta jo varsin merkittävä osa on koulumme kasvatteja. Lisäksi moni saa tärkeitä eväitä muuhun kuin varsinaiseen kirjailijan ammattiin. Entiset oppilaamme toimivat hyvin monenlaisissa korkeatasoista kirjoittamisen ja viestimisen taitoa toimivissa tehtävissä muun muassa tiedotusvälineissä.

Suomessa on syytä selkeästi kehittää korkeatasoista kirjoittajakoulutusta ja Kriittinen korkeakoulu on sellaisen tärkein toteuttaja. Kirjoittajakoulu on myös yksi esimerkki sellaisesta Kriittisen tarjoamasta koulutuksesta, joka tukee suoraan eri alojen ammattilaisten ammattitaitoa ja siten hyödyttää välittömästi myös suomalaista työelämää.

Toinen perinteinen toiminta-alueemme on filosofia, jolla etsimme jatkuvasti uusia muotoja filosofian levittämiseksi eri tavoin myös akateemisen maailman ulkopuolelle. Tätä tehtävää toteutamme avoimien ja eri alojen asiantuntijoita yhteen saattavien luentosarjojen ja kurssien muodoissa. Näistä esimerkkeinä mainittakoon Metsän filosofian kurssi, Ekosäätiön kanssa järjestetyt maapallon tilaa käsittelevät luentosarjat ja Kulttuurikeskus Sofian kanssa yhdessä toteutetut seminaaritapahtumat. Nämä tilaisuudet ovat hedelmällinen maaperä

uusille ideoille ja näkökulmien kohtaamiselle samalla kun ne edistävät yksilöiden hyvinvointia ja kehittymisen mahdollisuuksia.

Kriittinen korkeakoulu on avoimien yleisöluentojen ja keskustelutilaisuuksien järjestämisen pioneeri. Pitkän historiansa ansiosta Kriittisellä korkeakoululla on erityinen kyky saattaa hedelmälliseen keskusteluun asiantuntijoita ja keskustelijoita eri aatetaustoista. Aktiivisen tilaisuuksien järjestämisen lisäksi aiomme jatkaa tätä yhteiskunnalliseen keskusteluun osallistumista myös ajatuspajatyyppisellä työskentelyllä. Olemme käynnistäneet suomalaisen sivistyksen perinnettä ja tulevaisuutta tarkastelevan kirjasarjan, jonka valtioneuvoston kanslia on hyväksynyt osaksi Suomi100 –ohjelmaa. Sarjan ensimmäinen kirja on jo ilmestynyt.

Muun filosofisen toiminnan lisäksi olemme luoneet Suomessa täysin uuden ja kansainvälisestikin vertailtuna poikkeuksellisen korkeatasoisen filosofisen praktiikan koulutusohjelman. Koulutus tarjoaa monipuolisia taitoja ja filosofisia valmiuksia oman toimintansa, työelämän ja yhteisöjen kehittämiseen. Koulutuksessa opetetaan filosofian historiasta nousevia käytännöllisiä toimintatapoja, kuten esimerkiksi Sokraattisen dialogin metodia, joita voi hyödyntää yhteisön toiminnassa, itsenäisessä ajattelussa ja ihmisten kanssa toimimisessa. Samoin olemme kehittämässä lapsille ja nuorille suunnattavan filosofisen tarjonnan muotoja. Kirjoittajakoulun lailla myös filosofisen praktiikan koulutus tuottaa välittömästi suomalaista työelämää hyödyttävää osaamista. Lisäksi praktiikan koulutus ja dialogiryhmämme edistävät yksilöiden hyvinvointia ja työkykyä.

Kriittinen korkeakoulu toimii aktiivisesti myös kuvataiteen ja musiikin alueilla. Kuvataiteen alueella kehitetään uusia toimintamuotoja, jotka tarjoavat uusia näkökulmia kuvan tekemiseen, ja jotka soveltuvat monen tasoisille kuvataiteen tekijöille. Monet kurssilaiset toimivat aktiivisesti kuvataiteen kentällä ja tänäkin syksynä on järjestetty useita näyttelyitä, joiden taustavaikuttajiin Kriittisen toiminta kuuluu.

Kriittinen korkeakoulu on koko historiansa ajan ollut uusien toimintamuotojen kokeilija. Tällä hetkellä Suomessa aivan uudenlaista aluetta edustaa Puhujakoulu, joka on muutamassa vuodessa vakiinnuttanut asemansa suosittuna ja arvostettuna filosofispohjaisena esiintymiskoulutuksena. Puhujakoulutuksen alueella on selkeästi myös laajentamisen mahdollisuuksia. Se on herättänyt laajaa kiinnostusta niin kansalaistoimijoiden keskuudessa kuin yritysmaailmassakin.

Kriittisen ketteryys ja avoimuus tarjoaa suorien hyvinvointivaikutusten ja ammatillista osaamista täydentävän koulutuksen lisäksi myös erilaisille kulttuuri- ja koulutusalan toimijoille raamit kokeilla erilaisia toimintamuotoja ja myös työllistää itsensä. Kriittinen korkeakoulu maksaa palkkaa vuosittain noin 50 eri asiantuntijalle, joista moni on ollut itse luomassa toimintamuotoja, joiden parissa he työskentelevät.

Kaikkea Kriittisen tarjoamaa koulutusta yhdistää kannustaminen ja välineiden antaminen kriittiseen ja aktiiviseen ajatteluun, uusien mahdollisuuksien näkemiseen, ja aktiivisen suhteen ottamiseen omaan elinympäristöön. Nämä ovat erityisen tärkeitä taitoja kaikille kansalaisille nyt jos koskaan.

Kaikki tämä toiminta järjestetään tavattoman edullisesti, hallinto ja sen kulut ovat minimissään. Menojen ylivoimainen valtaosa menee itse toimintaan, opettajien palkkioihin ja muuhun. Koululla on vain kaksi vakituista, palkattua työntekijää. Katsomme, että Kriittisen korkeakoulun kaltainen pieni, joustava yksikkö pystyy myös tehokkaasti toimimaan valitsemillaan alueilla, kehittämään erilaisia kokeiluja ja uusia työmuotoja.

Kun julkisen vallan itse järjestämään toimintaan sekä koululaitoksen että vapaan sivistystyön alueella kohdistuu säästö- ja supistuspaineita, niin Kriittisen korkeakoulun kaltainen joustava, luova yksikkö on sen tyyppinen toimija, jolla tässä tilanteessa on hyvät laajenemisen mahdollisuudet. Voimme paikata muualla supistuvan tarjonnan jättämiä aukkoja ja voimme luoda uusia, yhteiskuntaa hyödyttäviä vapaan sivistystyön toimintamalleja.

Lisäksi huomautamme siitä, että aiempina vuosina eduskunnassa on tehty samalla momentilla olevien järjestöjen kohdalla pieniä korotuksia, mutta Kriittinen korkeakoulu on jäänyt niiden ulkopuolelle. Näin ollen olisi hyvin kohtuullista, että myös Kriittinen korkeakoulu saisi toimintansa laajenemisen ja suotuisien näköalojensa perusteella valtionapuunsa korotuksen, ja se korotettaisiin 100 000 euroon.

Helsingissä 15.11.2016

Heli Heikkinen, taidemaalari, puheenjohtaja

Eero Ojanen, FT, toiminnanjohtaja

Kriittinen Korkeakoulu
Albertinkatu 27 a B 12, 00180 Helsinki | 040 552 5959
info@kriittinenkorkeakoulu.fi | www.kriittinenkorkeakoulu.fi